

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/61/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813211307
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8813211307.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, proti žalovanému: P. W., nar. X.X.XXXX, bytom T. O., T. XXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Košice, Stará Baštová 2, o zaplatenie 659,60 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 31.1.2014 pod č. k. 13C/57/2014-33, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou vyššie označeným rozsudkom zamietol návrh pôvodného žalobcu Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 35 925 922, ktorým sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 659,60 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,065 % denne zo sumy 637,88 od 1.5.2013 do 12.5.2013, zo sumy 617,88 eur od 13.5.2013 do zaplatenia, úroku z omeškania zo sumy 682,82 eur vo výške 9 % ročne od 13.12.2012 do 26.12.2012, zo sumy 629,82 eur vo výške 9 % ročne od 27.12.2012 do 3.2.2013, zo sumy 576,82 eur vo výške 9 % ročne od 4.2.2013 do 30.4.2013, úroku z omeškania zo sumy 637,88 eur vo výške 3,275 % ročne od 1.5.2013 do 12.5.2013, zo sumy 617,88 eur vo výške 3,275 % ročne od 13.5.2013 do zaplatenia, a to tak, že úrok z omeškania a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.140,31 eur, pričom odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy len 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 617,88 eur do zaplatenia. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, že dňa 27.9.2012 spoločnosť Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, uzavrela ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok so spoločnosťou GE Money, a.s., Bottova 7, Bratislava, ako postupcom, na základe ktorej mu bola postúpená pohľadávka s príslušenstvom a s právami s ňou spojenými voči žalovanému zo Zmluvy o spotrebnom úvere č. 1101727309. Touto zmluvou bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.140,31 eur. Pohľadávka ku dňu postúpenia bola vo výške 777,01 eur, pričom jej príslušenstvo bolo tvorené úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 28.10.2009 do zaplatenia. Ďalej uviedol, že so žalovaným dňa 12.12.2012 uzavrel Dohodu o uznaní dlhu č. 7049742078 (ďalej len „dohoda“), ktorou žalovaný uznal svoj záväzok vo výške 785,60 eur pozostávajúci z nesplatenej istiny úveru 682,82 eur a zo zmluvných

pokút, poplatkov, úrokov a úrokov z omeškania vypočítaných ku dňu podpísania dohody. Žalovaný sa ho zaviazal splatiť v pätnástich mesačných splátkach vo výške 53,- eur splatných v termínoch určených v dohode, pričom takto uhradil dňa 27.12.2012 a 4.2.2013 sumu 53,- eur a dňa 13.5.2013 sumu 20,- eur. Nesplatená časť záväzku teda predstavuje sumu 659,60 eur. V tejto súvislosti si žalovaný uplatnil aj príslušenstvo a zmluvnú pokutu tak, ako ich vyčíslil v uplatnenom návrhu.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu a z tohto dôvodu žiadal návrh zamietnuť.

Na základe vykonaného dokazovania s použitím § 387 ods. 1, 2, § 388 ods. 1 Obch. zákonníka, § 100, § 101, § 111, § 524 ods. 1, 2, §52 a násl. Obč. zákonníka a ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z. uzavrel, že návrh žalobcu podlieha premlčaniu, i keď žalovaný dňa 12.12.2012 uzavrel dohodu o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom. Táto dohoda ako uznanie záväzku žalovaným bola uzavretá na predtlačí žalobcu, pričom jej neoddeliteľnou súčasťou boli aj zmluvné dojednania na zadnej strane listu dohody. Túto dohodu súd prvého stupňa podrobil z úradnej povinnosti súdnou kontrolou ohľadom nekalých obchodných praktík v nej obsiahnutých, a to podľa § 7 ods. 2 a § 2 písm. u/ zákona o ochrane spotrebiteľa. Na základe tohto zistenia dospel k záveru, že zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom so žalovaným je nekalou obchodnou praktikou, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Tento záver súdu podporuje aj zistenie, že sám žalobca kontaktoval žalovaného o možnosti splátkového kalendára, výsledkom čoho bolo podpísanie formulárovej predtlače dohody, ktoré bolo žalovanému zaslané do miesta bydliska a ktorú žalovaný podpísal s vedomím uzavretia splátkového kalendára. Tento úkon bol žalovaným vykonaný bez náležitého upozornenia na jednotlivé dojednania dohody a zmluvných podmienok, ktoré boli jeho súčasťou, a tak v konečnom dôsledku k jeho zaviazaniu sa k ďalším povinnostiam a súčasne vyvolaniu právnych následkov vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, ako je napr. predĺženie premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu, o ktorom žalovaný nemal vedomosť. K takémuto úkonu - podpísaniu dohody žalobca pristúpil v čase po uplynutí všeobecnej premlčacej 3-ročnej doby podľa Občianskeho zákonníka, keď z karty klienta je zrejmé, že úver bol zosplatený ešte dňa 27.10.2009, pričom dňom nasledujúcim začala plynúť premlčacia doba na úspešné uplatnenie nároku. Preto vyvstáva otázka, či skutočne chcel žalovaný pristúpiť na dohodu, keď predtým viac ako tri roky neuhrádzal žiadne sumy právnemu predchodcovi žalobcu, a súčasne predĺžiť premlčaciu dobu práva žalobcu uplatniť si svoj nárok voči nemu na súde. Takéto konanie súd prvého stupňa hodnotí ako rozhodnutie spotrebiteľa, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil, keď by bol uzrozumený s tým, aké právne následky takýto jeho úkon vyvoláva a že tým dochádza k zhoršeniu jeho právneho postavenia vo vzťahu k žalobcovi. Celé toto konanie vrátane zabezpečenia uznania záväzku možno potom hodnotiť ako konanie prinajmenšom špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči žalovanému na pohľadávku, ktorá v čase uznania už bola premlčanou, a v prípade úspešného sa dovolania premlčania žalovaným by túto nebolo možné žalobcovi priznať. Teda žalobcom uplatnené právo v tejto právnej veci je právom po použití nekalej obchodnej praktiky v zmysle ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa.

Keďže k zosplateniu úveru došlo dňa 27.10.2009, dňom nasledujúcim začala plynúť 3-ročná všeobecná premlčacia doba v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ktorá uplynula 27.10.2012. Ak žalobca uplatnil svoje právo na súde až dňa 24.10.2013, uplatnil ho až po uplynutí premlčacej doby ustanovenej v § 101 ods. 1 Obč. zákonníka. Ak aj žalovaný uznal dlh označenou dohodou, toto uznanie nemožno z dôvodu nekalej obchodnej praktiky považovať za účinné v zmysle § 558 Obč. zákonníka, a z tohto dôvodu neprichádza do úvahy použitie ustanovenia § 110 ods. 1 Obč. zákonníka o plynutí 10-ročnej premlčacej doby odo dňa uznania dlhu. Teda z dôvodu premlčania nároku žalobcu súd jeho návrh zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešný žalovaný náhradu trov konania nežiadal, ich náhrada mu priznaná nebola.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal o jeho zmenu tak, aby jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené. Zdôvodnenie neplatnosti dohody o uznaní dlhu považuje za

nemajúce oporu v zákone a s uznaním dlhu ako takým nič spoločné. V ustanovení § 110 ods. 1 (na rozdiel od ust. § 558 Obč. zákonníka) nie je stanovené, že dlžník musí vedieť o premlčaní. Vedomosť o uznaní premlčaného dlhu má význam len z hľadiska vzniku vyvrátiteľnej právnej domnienky o existencii dlhu, pričom účinky podľa § 110 ods. 1 Obč. zákonníka nie sú od účinkov podľa § 558 závislé. Uznanie dlhu je vždy jednostranným úkonom bez ohľadu na to, či je súčasťou nejakej dohody. Zákon nepredpisuje formálne znenie uznávacieho prejavu. Aj prehlásenie dlžníka, že chce dlh v určitej výške uhradiť v splátkach, spĺňa zákonné znaky uznania práva podľa § 110 ods. 1 Obč. zákonníka. Žalovaný takéto prehlásenie počas konania spravil, a to nielen v dohode o uznaní dlhu, ale aj pred súdom. Keďže dlžník môže dlh uznať aj bez súhlasu veriteľa, veriteľ nemá a objektívne ani nemôže mať poučovaciu povinnosť o premlčaní dlhu, jeho dôsledkoch a dôsledkoch uznania premlčaného dlhu. To isté by preto platilo aj v situácii, ak by sa veriteľ a dlžník dohodli na úhrade dlhu v splátkach a podobne. Z tohto dôvodu žalobca nemohol porušiť žiadnu svoju povinnosť v súvislosti s uznaním dlhu, ktoré učinil žalovaný. Súd pritom ponechal stranou, že žalovaný o námietke premlčania a premlčaní vedel, pretože dohodu o uznaní dlhu uzavrel až počas tohto súdneho konania. Práve z tohto dôvodu nemal na následne vznesenú ním námietku premlčania prihliadať. Pretože uznanie dlhu je jednostranným úkonom dlžníka, potom nemôže ísť o žiadnu nekalú obchodnú prax dodávateľa, teda tak, ako ju definujú ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z.. Uznanie dlhu nespôsobuje ani žiadny hrubý nepomer v právach a povinnostiach jej strán, pretože jeho dôsledky stanovuje zákon (nie zmluva). Neprijateľnou podmienkou môže byť len dojednané ustanovenie a jeho zmluvné dôsledky, nie však jednostranný úkon a jeho zákonné dôsledky.

Žalovaný počas celého odvolacieho konania žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, pričom na vznesenej námietke premlčania nároku žalobcu trval i naďalej.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu podľa zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Pokiaľ súd prvého stupňa jeho návrh zamietol z dôvodu úspešnej námietky premlčania nároku zo strany žalovaného, a to aj v spojení s ustanoveniami o nekalej obchodnej praxi zo strany žalobcu v súvislosti s uzavretou dohodou o uznaní dlhu, v tomto smere správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Počas odvolacieho konania došlo k zámene účastníkov na strane žalobcu, a to uznesením odvolacieho súdu zo dňa 18.7.2014 pod č. k. 13Co/61/2014-76.

Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že žalobcom uplatnené právo je právom, ktoré si uplatnil po použití nekalej obchodnej praxi, a keďže na tomto prípade ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, zmluvu o uznaní dlhu je potrebné považovať za neplatnú. Z tohto dôvodu nemožno poskytnúť ochranu ani výkonu práva z nej vyplývajúceho, pretože zmluva bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka).

V súvislosti s prejednaním prípadu v odvolacom konaní, keďže medzi predchodcom žalobcu a žalovaným ide o spotrebiteľský vzťah, odvolací súd poukazuje na aktuálne ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení jeho novely zavedenej zákonom č. 151/2014 Z.z..

Podľa § 5b citovaného zákona, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na jeho zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Ustanovenie § 29b (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.5.2014), § 5b v jeho znení nespomína. To znamená, že ustanovenie § 5b možno použiť aj na spotrebiteľský vzťah vzniknutý nielen zo spotrebiteľskej Zmluvy o úvere zo dňa 18.8.2008 (č. I. 4), ale aj na Dohodu o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom zo dňa 7.12.2012 (č. I. 6).

V zmysle § 5b citovaného zákona preto nielen súd prvého stupňa, ale aj súd odvolací aj bez návrhu z úradnej povinnosti museli prihliadnuť nielen na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi na základe dohody o uznaní dlhu, ale aj na premlčanie nároku žalobcu tak, ako to uzavrel súd prvého stupňa. Už aj z tohto dôvodu správne rozhodol okresný súd, ak návrh žalobcu z dôvodov uvedených v rozsudku zamietol.

Nekalosť obchodnej praxe vo vzťahu k žalovanému odvolací súd vzhliadol aj v tom, že predchodca žalobcu (Profidebt Slovakia, s.r.o., Bratislava) zaslal žalovanému na podpis dohodu o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom a zmluvné podmienky bez toho, aby ho upozornil o premlčaní nároku zo zmluvy o spotrebnom úvere.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže náhradu trov odvolacieho konania si úspešný žalovaný výslovne nežiadal, ich náhrada mu priznaná nebola.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.